

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 387/2017-28

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 8. novembra 2017 v senáte zloženom z predsedu Petra Brňáka, sudcu Milana Ľalíka a sudkyne Marianny Mochnáčovej prerokoval prijatú sťažnosť [REDACTED], zastúpenej advokátkou JUDr. Evou Borovskou, Štefánikova 7, Bratislava, vo veci namietaného porušenia jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Piešťany v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 137/2013 a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo [REDACTED] na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Piešťany v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 137/2013 porušené boli.

2. Okresnému súdu Piešťany v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 137/2013 p r i k a z u j e k o n ať vo veci bez zbytočných priet'ahov.

3. [REDAKOVANÉ] p r i z n á v a finančné zadost'učinenie v sume 1 500 € (slovom tisícpäťsto eur), ktoré j e Okresný súd Piešťany p o v i n n ý vyplatiť jej do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Okresný súd Piešťany j e p o v i n n ý uhradiť [REDAKOVANÉ] trovy konania v sume 374,80 € (slovom tristosedemdesiatštyri eur a osemdesiat centov) na účet jej právnej zástupkyne JUDr. Evy Borovskej, Štefánikova 7, Bratislava, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

5. Sťažnosti [REDAKOVANÉ] vo zvyšnej časti n e v y h o v u j e .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 19. júla 2017 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Piešťany (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 137/2013.

2. Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka je v postavení žalobkyne v súdnom konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 7 C 137/2013. Sťažovateľka v sťažnosti hodnotí doterajší priebeh namietaného konania ako neefektívny a vyznačujúci sa priet'ahmi a ústavnému súdu navrhuje, aby o jej sťažnosti takto rozhodol:

„1. Okresný súd Piešťany v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 137/2013 porušil základné právo [REDAKOVANÉ]... na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa

článku 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Okresnému súdu Piešťany sa zakazuje pokračovať v porušovaní práva [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods.2 Ústavy Slovenskej republiky vo veci vedenej na Okresnom súde Piešťany pod sp. zn. 7 C 137/2013 a prikazuje sa mu, aby v tejto veci konal.

3. [REDAKOVANÉ]... priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 10.000 €.

4. Porušovateľ je povinný uhradiť sťažovateľovi trovy konania vo výške 374,80 €.. k rukám advokátky JUDr. Evy Borovskej, a to do 15 dní odo dňa právoplatnosti rozhodnutia.“

3. Sťažovateľka zároveň poukázala aj na to, že už skoršou sťažnosťou podanou ústavnému súdu 7. júla 2014 namietala porušenie označených práv v konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 7 C 137/2013. Predmetná sťažnosť však bola uznesením ústavného súdu č. k. I. ÚS 593/2014-10 z 1. októbra 2014 odmietnutá ako zjavne neopodstatnená z dôvodu nezistenia prietahov takej intenzity v namietanom konaní, ktoré by mohli viesť k porušeniu označených práv sťažovateľky.

II.

4. Ústavný súd z vyžiadaného spisu okresného súdu sp. zn. 7 C 137/2013 zistil tento priebeh sťažovateľkou namietaného konania:

5. Namietané konanie sa začalo doručením žaloby sťažovateľky okresnému súdu 17. apríla 2013. Predmetom konania sú sťažovateľkou uplatňované nároky z titulu škody na zdraví, a to v sume 1 133,54 € z titulu straty na zárobku počas práceneschopnosti, v sume 234 € z titulu ušlého zisku pre krátenie odmeny a osobného príplatku a v sume 7 860 € z titulu sťaženia spoločenského uplatnenia, t. j. spolu v sume 9 227,54 € s príslušenstvom. Predmetné nároky si sťažovateľka uplatňuje voči [REDAKOVANÉ] (ďalej len „žalovaná“), ktorá je manželkou jej syna, tvrdiac, že tieto nároky jej vznikli v príčinnej súvislosti s poškodením zdravia spôsobeným fyzickým napadnutím zo strany žalovanej 25. mája

2010. Trestné stíhanie žalovanej v súvislosti s týmto fyzickým napadnutím žalovanej bolo ukončené súdnym zmierom medzi sťažovateľkou a žalovanou schváleným uznesením prokurátora Okresnej prokuratúry Piešťany č. k. 1 Pv 459/10-20 z 20. mája 2011.

6. Okresný súd prvý úkon vo veci vykonal 12. júna 2014, keď zaslal žalovanej žalobu sťažovateľky na vyjadrenie, vyjadrenie žalovanej mu bolo doručené 31. júla 2014 a obratom 1. augusta 2014 zaslané na vyjadrenie sťažovateľke, ktorá svoje stanovisko doručila okresnému súdu 27. októbra 2014.

7. Prvé pojednávanie vo veci okresný súd nariadil 29. januára 2015 na 16. marec 2015 a pojednávanie sa riadne uskutočnilo. Okresný súd oboznámil strany, že na základe žaloby a vyjadrení je medzi nimi sporný rozsah trvania práceneschopnosti sťažovateľky, nárok sťažovateľky týkajúci sa krátenia odmeny a nevyplatenia osobného príplatku a existencia príčinnej súvislosti medzi zranením sťažovateľky pri fyzickom útoku žalovanou a jej psychickými problémami, ktorými odôvodňuje svoje nároky z titulu sťaženia spoločenského uplatnenia vzhľadom na tvrdenie žalovanej o požívaní alkoholických nápojov sťažovateľkou, opakovaných mozgových príhodách a ťaživej životnej situácii v dôsledku drogovej závislosti a opakovanej trestnej činnosti jej syna [REDACTED]. Na pojednávaní právni zástupcovia strán predniesli svoje stanoviská a návrhy na dokazovanie. Pojednávanie bolo odročené na 29. apríl 2015, následne bol tento termín zrušený (z dôvodu ošetrenia člena rodiny sudcu) a určený nový termín na 6. júl 2015, ktorý bol tiež zrušený (z dôvodu ospravedlnenia sa žalovanej pre vopred plánovanú dovolenku) a určený termín na 21. október 2015.

8. Druhé pojednávanie vo veci sa riadne uskutočnilo 21. októbra 2015, na ktorom bola vypočutá sťažovateľka ako žalobkyňa.

9. Tretie pojednávanie sa uskutočnilo 2. decembra 2015, na ktorom bola vypočutá svedkyňa v súvislosti s dochádzkou sťažovateľky do zamestnania a požívania alkoholických nápojov. Pojednávanie bolo odročené na 27. január 2016, tento termín bol následne zrušený (z dôvodu nápadu pri trestnej pohotovosti sudcu) a určený nový termín na 21. marec 2016.

10. V poradí štvrté pojednávanie vo veci sa uskutočnilo 21. marca 2016, na ktorom bol vypočutý ako svedok syn sťažovateľky a zároveň manžel a dcéra sťažovateľky. Pojednávanie bolo odročené na neurčito pre účely doplnenia dokazovania znaleckým posudkom.

11. Dňa 7. apríla 2016 a 11. apríla 2016 doručili strany sporu okresnému súdu otázky pre znalca. Následne 1. augusta 2016 došlo k zmene zákonného sudcu, ktorý 10. februára 2017 dal pokyn na vypracovanie konceptu uznesenia o nariadení znaleckého dokazovania. Uznesením z 9. mája 2017 bola žalovanej ako navrhovateľke vykonania znaleckého dokazovania uložená povinnosť zložiť preddavok na trovy znaleckého dokazovania v sume 300 €, ktorý bol zložený 30. mája 2017. Ďalšie úkony zo spisu okresného súdu, ktorý bol doručený ústavnému súdu 31. júla 2017, zistené neboli.

III.

12. Ústavný súd sťažnosť predbežne prerokoval a uznesením č. k. I. ÚS 387/2017-13 z 31. augusta 2017 ju podľa § 25 ods. 1 a 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) prijal na ďalšie konanie.

13. Na výzvu ústavného súdu zo 7. septembra 2017 sa k sťažnosti vyjadril okresný súd prípisom sp. zn. Spr. 600/17 z 26. septembra 2017 doručeným ústavnému súdu 3. októbra 2017, v ktorom opísal priebeh namietaného konania a pripustil, že v ňom došlo k priedňahom.

14. Podaním doručeným ústavnému súdu 6. októbra 2017 sťažovateľka v reakcii na vyjadrenie okresného súdu zotrvala na dôvodnosti svojej sťažnosti.

15. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde vo veci sťažnosti sťažovateľky upustil od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa so stanoviskami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci. V dôsledku toho senát predmetnú sťažnosť prerokoval na svojom zasadnutí bez prítomnosti účastníkov, ich zástupcov a verejnosti len na základe písomne podaných stanovísk účastníkov a obsahu na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu.

IV.

16. Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

17. Sťažovateľka sa sťažnosťou domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov, a zároveň namieta aj porušenie čl. 6 ods. 1 dohovoru, podľa ktorého každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom. Ústavný súd si pri výklade práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie veci v primeranej lehote. Z uvedeného dôvodu nemožno v obsahu týchto práv vidieť zásadnú odlišnosť (II. ÚS 55/98, I. ÚS 28/01, I. ÚS 20/02).

18. Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (rovnako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza

osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak, ako právoplatným rozhodnutím súdu (IV. ÚS 221/04).

19. Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

20. Táto povinnosť súdu a sudcu vyplývala do 30. júna 2016 z ustanovení Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), ktorý bol s účinnosťou od 1. júla 2016 zrušený a počnúc týmto dňom je úprava civilného sporového, civilného mimosporového a správneho súdneho konania predmetom Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“), Civilného mimosporového poriadku (ďalej aj „CMP“) a Správneho súdneho poriadku (ďalej aj „SSP“).

21. Povinnosť súdu a sudcu konať bez prietahov podľa právnej úpravy účinnej do 30. júna 2016 vyplývala z § 6 OSP, ktorý súdu prikazoval, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupoval tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, ďalej z § 100 ods. 1 OSP, podľa ktorého len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prerokovaná a rozhodnutá, ako aj z § 117 ods. 1 OSP, podľa ktorého bol sudca povinný robiť vhodné opatrenia, aby sa zabezpečilo splnenie účelu pojednávania a úspešné vykonanie dôkazov, a z § 119 ods. 1 OSP, podľa ktorého sa pojednávanie môže odročiť len z dôležitých dôvodov, ktoré sa musia oznámiť. Ak sa pojednávanie odročuje, predseda senátu alebo samosudca spravidla oznámi deň, kedy sa bude konať nové pojednávanie.

22. Povinnosť súdu a sudcu konať bez prietahov podľa právnej úpravy účinnej od 1. júla 2016 je *expresis verbis* zakotvená ako základný princíp civilného sporového konania v čl. 17 CSP a čl. 12 CMP, podľa ktorých súd postupuje v konaní tak, aby vec bola

čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným priet'ahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu (podľa Civilného sporového poriadku), resp. účastníkov konania (podľa Civilného mimosporového poriadku) a iných osôb, pričom v zmysle § 5 SSP sa okrem iných týmto základným princípom civilného sporového konania spravuje aj konanie pred správnym súdom. Tento základný princíp konania je premietnutý do ďalších ustanovení Civilného sporového poriadku, Civilného mimosporového poriadku a Správneho súdneho poriadku so zohľadnením osobitostí jednotlivých druhov konaní tvoriacich predmet úpravy týchto poriadkov.

23. Povinnosť súdu konať bez priet'ahov vyplýva napríklad z § 157 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd postupuje v konaní tak, aby sa mohlo rozhodnúť rýchlo a hospodárne, spravidla na jedinom pojednávaní s prihliadnutím na povahu konania, z ustanovení § 153 CSP o sudcovskej koncentrácii konania, ďalej z ustanovení § 168 – § 172 CSP o predbežnom prejednaní sporu a následkoch neprítomnosti strán, aj z § 179 ods. 1, podľa ktorého pojednávanie vedie súd tak, aby sa mohlo rozhodnúť spravidla na jedinom pojednávaní s prihliadnutím na povahu konania a účel tohto zákona, alebo § 183 ods. 1 prvej vety, podľa ktorej pojednávanie sa môže odročiť len z dôležitých dôvodov.

24. V zmysle § 25 SSP sa citované ustanovenia Civilného sporového poriadku primerane použijú aj na konanie správneho súdu podľa Správneho súdneho poriadku, pričom povinnosť súdu konať bez priet'ahov vyplýva aj z ustanovenia § 103 ods. 1 SSP, podľa ktorého ak sa konanie začalo, postupuje v ňom správny súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie rozhodnutá. Správny súd pokračuje v konaní, aj keď sú účastníci konania nečinní. Účastníci konania sú povinní prispieť k tomu, aby sa dosiahol účel konania najmä tým, že pravdivo a úplne opíšu všetky potrebné skutočnosti, označia dôkazné prostriedky a dbajú na pokyny správneho súdu. Ďalej táto povinnosť správneho súdu vyplýva z § 105 ods. 1 SSP, podľa ktorého ak správny súd nariadi pojednávanie, pripraví ho tak, aby bolo možné rozhodnúť vo veci spravidla na jedinom pojednávaní, a z § 115 SSP, podľa ktorého pojednávanie možno odročiť len z dôležitých dôvodov alebo z dôvodu uskutočnenia neverejnej porady a vyhotovenia výroku rozhodnutia správneho

súdu. Správny súd môže odročiť pojednávanie aj vtedy, ak to účastníci konania zhodne navrhnú.

25. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona (civilné mimosporové konania, pozn.) sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Povinnosť súdu konať v civilnom mimosporovom konaní bez prietahov je vyjadrená napr. aj v § 30 CMP, podľa ktorého po začatí konania postupuje súd v súčinnosti s ostatnými subjektmi konania tak, aby bola vec v čo najkratšom čase prejednaná a rozhodnutá, ďalej v § 31 CMP, podľa ktorého súd pokračuje v konaní, aj keď sú účastníci nečinní, ale aj v ustanovení § 34 CMP o vylúčení aplikácie okrem iných ustanovení Civilného sporového poriadku o koncentrácii konania (vrátane sudcovskej koncentrácie konania).

26. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prietahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, IV. ÚS 99/07) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna, faktická, prípadne procesná zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka súdneho konania a postup samotného súdu. V súlade s judikatúrou ESLP ústavný súd v rámci prvého kritéria prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, II. ÚS 32/02, IV. ÚS 187/07). Podľa uvedených kritérií posudzoval ústavný súd aj sťažnosť sťažovateľky.

27. Pokiaľ ide o kritérium právna a faktická zložitosť veci, ústavný súd konštatuje, že predmet posudzovaného konania (sťažovateľkou uplatňované nároky z titulu škody na zdraví, z titulu straty na zárobku počas práceneschopnosti, z titulu ušlého zisku a z titulu sťaženia spoločenského uplatnenia, všetko v príčinnej súvislosti s poškodením zdravia spôsobeným fyzickým napadnutím zo strany žalovanej) sa javí po skutkovej a právnej stránke ako čiastočne zložitejší, a to vzhľadom na potrebu vykonania znaleckého dokazovania. Avšak vzhľadom na to, že predmet konania tvorí bežnú súčasť rozhodovacej

agendy všeobecných súdov, skutková náročnosť veci nemohla podstatnejším spôsobom ovplyvniť časovú náročnosť prejednávania veci a prispieť k vzniku prietáhov v konaní.

28. Správanie účastníkov konania je druhým kritériom pri rozhodovaní o tom, či v konaní pred súdom došlo k zbytočným prietahom, a tým aj k porušeniu označených práv sťažovateľky. Ústavný súd konštatuje, že nezistil žiadne skutočnosti, ktoré by svedčili o tom, že by k prietahom podstatnejším spôsobom prispelo správanie sťažovateľky.

29. Ďalším kritériom, podľa ktorého ústavný súd hodnotil, či v uvedenom konaní došlo k zbytočným prietahom, bol postup okresného súdu v predmetnej veci. Ústavný súd z doručeného spisu okresného súdu zistil priebeh namietaného konania, ako bol tento opísaný v časti II tohto nálezu, a konštatuje, že konanie sa začalo 17. apríla 2013 a nesporne v ňom došlo k neprimeraným prietahom spočívajúcim v opakovaných obdobiach nečinnosti v postupe okresného súdu. Z obsahu vzťahujúceho sa súdneho spisu okresného súdu vyplýva, že v posudzovanom konaní je možné ustáliť dva obdobia nečinnosti okresného súdu. Prvé obdobie v trvaní približne jedného roka od podania žaloby 17. apríla 2013 do prvého úkonu okresného súdu 9. mája 2014 a druhé obdobie v trvaní tiež približne jedného roka od apríla 2016 (keď boli doručené okresnému súdu otázky strán pre znalca po odročení pojednávania 21. marca 2016 pre účely znaleckého dokazovania) do prvotných úkonov okresného súdu smerujúcich k nariadeniu znaleckého dokazovania vo februári, resp. máji 2017 (10. februára 2017 pokyn na vypracovania uznesenia o nariadení znaleckého dokazovania, 9. mája 2017 uznesenie o uložení povinnosti žalovanej zložiť preddavok na znalecké dokazovanie, ktorý bol zložený 30. mája 2017). Druhé obdobie nečinnosti okresného súdu umocňuje skutočnosť, že napriek označeným prvotným úkonom okresného súdu smerujúcim k nariadeniu znaleckého dokazovania uznesenie o jeho nariadení nebolo vypracované ani do predloženia súdneho spisu 31. júla 2017 ústavnému súdu. Teda od odročenia posledného pojednávania (21. marca 2016) pre účely nariadenia znaleckého dokazovania márne uplynulo viac ako jeden rok a 4 mesiace bez rozhodnutia o jeho nariadení. Ústavný súd zároveň konštatuje, že postup okresného súdu v ostatnom období posudzovaného konania bol sústredený, najmä pokiaľ ide o zhrnutie podstatných otázok sporu, postup pri výsluchu účastníkov a svedkov na nariadených pojednávaniach. Ústavný

súd však túto okolnosť nevyhodnotil ako takú, ktorá by mohla zistené prieťahy (spočívajúce v dvoch opakovaných obdobiach nečinnosti okresného súdu v trvaní viac ako 2 rokov z celkovej doterajšej doby konania v trvaní 4 rokov a 3 mesiacov) v ich podstatnej časti ospravedlniť.

30. Ústavný súd preto konštatuje, že postupom okresného súdu v posudzovanom konaní došlo k porušeniu základného práva sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a jej práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

V.

31. Ak ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby podľa čl. 127 ods. 2 ústavy vysloví, že k porušeniu práva došlo právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom, prípadne nečinnosťou, zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah, prípadne prikáže tomu, kto právo porušil, aby vo veci konal.

32. Vzhľadom na to, že v čase rozhodovania ústavného súdu konanie vo veci nebolo skončené, ústavný súd vyhovel sťažnosti v časti návrhu na uloženie príkazu okresnému súdu konať bez zbytočných prieťahov v zmysle § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde.

33. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie. Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha. Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu. Cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen deklaráciu

porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (IV. ÚS 210/04).

34. Sťažovateľka žiadala o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia v sume 10 000 € z dôvodov uvedených v sťažnosti poukazujúc najmä na dlhotrvajúcu právnu neistotu. Podľa názoru ústavného súdu prichádza v tomto prípade do úvahy priznanie primeraného finančného zadosťučinenia. Pri určení primeraného finančného zadosťučinenia ústavný súd vychádzal zo zásad spravodlivosti aplikovaných EŠLP, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu. Ústavný súd považoval priznanie sumy 1 500 € sťažovateľke za primerané finančné zadosťučinenie podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde. Pri ustálení sumy finančného zadosťučinenia ústavný súd prihliadal na celkovú dobu posudzovaného súdneho konania a jeho priebeh a na mieru zavinenia okresného súdu na vzniknutých preťahoch v posudzovanom konaní. Ústavný súd v súlade s čl. 127 ods. 3 ústavy a § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde časti sťažnosti, v ktorej sťažovateľka žiadala priznať finančné zadosťučinenie nad ústavným súdom priznanú sumu, nevyhovel.

35. Ústavný súd priznal sťažovateľke (§ 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde) úhradu trov konania z dôvodu jej právneho zastúpenia advokátkou, ktorá si uplatnila nárok na ich úhradu.

36. Pri výpočte trov právneho zastúpenia ústavný súd vychádzal z príslušných ustanovení vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“). Základná sadzba odmeny za úkon právnej služby uskutočnený v roku 2017 je 147,33 € a hodnota režijného paušálu je 8,84 €.

37. S poukazom na výsledok konania vznikol sťažovateľke nárok na úhradu trov za dva úkony právnej služby uskutočnené v roku 2017 (prevzatie a príprava zastúpenia a podanie sťažnosti ústavnému súdu) v sume 312,34 € vrátane režijného paušálu. Keďže právna zástupkyňa sťažovateľky je platcom dane z pridanej hodnoty, ústavný súd priznal

sťažovateľke náhradu trov právneho zastúpenia v sume 312,34 € spolu s 20 % daňou z pridanej hodnoty v sume 62,46, t. j. spolu v sume 374,80 €. Ústavný súd nepriznal úhradu trov za jeden úkon právnej služby (stanovisko k vyjadreniu okresného súdu), pretože toto vyjadrenie neobsahovalo žiadne skutočnosti významné pre rozhodnutie ústavného súdu.

38. Priznanú úhradu trov konania je okresný súd povinný zaplatiť na účet právnej zástupkyne sťažovateľky (§ 31a ods. 1 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 CSP).

39. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 8. novembra 2017